

Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень спеціалізованого комунального підприємства «Райліс», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

05.12.2024

м. Черкаси

Нами, інженером – лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» РУДЬ Раїсою, інженером – лісопатологом I категорії відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» КОСТРИЦЬКОЮ Катериною, головним лісничим СКП «Райліс» СИТНИКОМ Анатолієм, майстром лісу Майстерської ділянки №1 МАКСИМЕНКОМ Петром, майстром лісу Майстерської ділянки №2 ПРИХОДЬКОМ Юрієм, проведено з 02 по 05 грудня 2024 року лісопатологічне обстеження насаджень СКП «Райліс», з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 306,7 га.

За результатами обстеження потребують вибіркової санітарної рубки насаджень на загальній площі 304,7 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проекту організації та розвитку лісового господарства (таксаційний опис, відомості поквартальних підсумків) станом на 01.01.2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для експлуатації	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар	
Майстерська ділянка № 1	8	10	18,7		18,7	10Сз	55	0,60	1А	22	28	290	2
Майстерська ділянка № 1	8	25	3,9		3,9	10Сз	60	0,60	1	22	32	255	2
Майстерська ділянка № 1	12	20	9,5		9,5	10Сз	60	0,70	1А	24	28	370	3
Майстерська ділянка № 1	12	23	2,0		2,0	10Сз	55	0,70	1А	23	26	350	3
Майстерська ділянка № 1	13	22	4,5		4,5	10Сз	75	0,50	1	25	32	280	3
Майстерська ділянка № 1	14	27	4,7		4,7	10Сз	55	0,70	1А	22	24	330	3
Майстерська ділянка № 1	17	1	5,9		5,9	10Сз	60	0,70	1А	23	28	360	2
Майстерська ділянка № 1	18	4	16,0		16,0	10Сз	60	0,60	1	22	28	290	2
Майстерська ділянка № 1	18	37	12,0		12,0	10Сз	55	0,60	1А	23	28	280	2
Майстерська ділянка № 1	21	25	3,0		3,0	10Сз	70	0,80	1	22	32	380	2
Майстерська ділянка № 1	21	29	6,8		6,8	10Сз	45	0,60	1А	20	22	250	2
Майстерська ділянка № 1	21	47	9,4		9,4	10Сз+Влч	50	0,70	1	20	22	300	2
Майстерська ділянка № 1	26	20	1,3		1,3	10Сз	35	0,60	1А	16	16	190	3
Майстерська ділянка № 1	28	13	1,8		1,8	10Сз	50	0,70	1	20	22	300	4
Майстерська ділянка № 1	29	1	0,9		0,9	10Сз	50	0,70	2	16	18	230	4
Майстерська ділянка № 1	29	2	0,9		0,9	10Сз	45	0,70	2	15	16	200	4
Майстерська ділянка № 1	29	6	41,8		41,8	10Сз	60	0,60	1А	24	26	324	4
Майстерська ділянка № 1	29	10	11,2		11,2	10Сз	65	0,60	1	23	26	315	4
Майстерська ділянка № 1	29	13	5,0		5,0	7Сз(70)З Сз(55)	70	0,60	1	23	28	310	4

Майстерська дільниця № 1	29	14	4,8		4,8	10Сз	45	0,80	1А	20	22	330	3
Майстерська дільниця № 1	29	17	3,0		3,0	10Сз	45	0,80	1А	20	22	350	3
Майстерська дільниця № 1	30	18	26,0		26,0	7Сз(55)3 Сз(55)	55	0,70	4	12	16	140	4
Майстерська дільниця № 1	31	11	1,5		1,5	10Сз	70	0,60	2	20	28	250	4
Майстерська дільниця № 1	32	3	6,9		6,9	9Сз(55)1 Сз(70)	55	0,70	1	19	22	270	4
Майстерська дільниця № 1	33	2	27,5		27,5	10Сз(55)+Сз	55	0,70	1	19	24	270	4
Майстерська дільниця № 1	34	16	9,5		9,5	10Сз+Дз	55	0,60	1Б	25	28	325	4
Майстерська дільниця № 1	35	3	28,6		28,6	10Сз+Бп	55	0,60	1	21	22	290	4
Майстерська дільниця № 1	36	1	0,2		0,2	10Сз	50	0,80	1	18	20	290	3
Майстерська дільниця № 1	36	2	2,2		2,2	10Сз	50	0,80	1	18	20	290	3
Майстерська дільниця № 1	36	23	0,5		0,5	10Сз	45	0,80	2	16	20	240	3
Майстерська дільниця № 1	36	24	0,9		0,9	10Сз	45	0,80	2	16	20	240	3
Майстерська дільниця № 1	70	19	7,0		7,0	10Сз+Бп+Дз	50	0,70	1	19	26	245	3
Майстерська дільниця № 2	49	9	0,4		0,4	10Сз	45	0,70	1А	21	26	300	2
Майстерська дільниця № 2	49	10	3,3		2,7	10Сз	45	0,60	1А	19	26	240	2
Майстерська дільниця № 2	49	17	1,5		1,5	8Сз2Акб	55	0,70	1	21	28	260	2
Майстерська дільниця № 2	49	40	1,3		0,8	10Сз	45	0,60	1А	21	26	260	2
Майстерська дільниця № 2	49	46	2,2		1,9	10Сз	45	0,60	1А	21	26	250	2
Майстерська дільниця № 2	49	49	1,0		1,0	10Сз	45	0,70	1А	21	26	280	2
Майстерська дільниця № 2	49	50	0,4		0,4	10Сз	45	0,70	1А	21	26	300	2
Майстерська дільниця № 2	67	14	12,4		12,4	10Сз+Акб+Врб+Тч	55	0,60	2	18	24	230	3
Майстерська дільниця № 2	68	10	5,7		5,7	10Сз	55	0,70	1	21	26	305	3
Разом:			306,1		304,7								
Разом ВСР			304,7										

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях СКП «Райліс», призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було здійснено лісопатологічне обстеження лінійним методом шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження із головною породою сосна звичайна та поодинокі з домішками листяних порід, які у вибірково санітарну рубку відбиратись не будуть.

При лісопатологічному обстеженні хвойних насаджень у СКП «Райліс» відмічено погіршення санітарного стану дерев в результаті глобальної зміни клімату, зокрема, потеплінням (засуха та відсутність опадів), у зв'язку із чим, склалися сприятливі умови для виникнення пожеж, розповсюдження і розмноження хвороб лісу та стовбурових шкідників.

У хвойних насадженнях вище зазначених дільниць відбираються у вибірково санітарну рубку дерева сосни звичайної IV – VI категорії санітарного стану: відмираючі, сухостійні, з жовто – зеленою, рудою та відсутньою хвоєю, з поваленими та зламаними в комелі сухостійними стовбурами та завислими на інших деревах, дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з підірваною кореневою системою, з локальним або повним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками (коріди (соснові лубіди), вусачі (кореневий

коротковусий, рагій ребристий) та златки. Вся пошкоджена стовбуровими шкідниками частина хвойних дерев уражена заболонною синьою гниллю дереворуйнівних грибів, які розвиваються в ходах комах у заболонній частині стовбурів. Посиніння деревини хвойних дерев пов'язане з патогенним грибом офіостомой.

Також, вагомою причиною погіршення стану соснових дерев та їх всихання на оглянутих ділянках підприємства є розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської. Присутні соснові дерева, в яких крони понад 30 відсотків заселені омелою, відмираючі та загиблі - IV – VI категорії санітарного стану, із білою – зеленою, рідше – червоною та відсутньою хвоєю, суховершинні, без приростів, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїди, вусачі, златки), підлягаючі вибірковій санітарній рубці.

Згідно «Санітарних правил в лісах України», «дерева з рослинами-напівпаразитами (омелою) III-VI категорій санітарного стану підлягають вирубуванню».

По підприємству обліковується осередок омели.

Соснові насадження на ділянках у кварталі 49 виділах 9, 10, 40, 46, 50 пошкоджені цьогорічною стійкою низовою пожежею, а у кварталі 67 виділі 14 та кварталі 68 виділі 10 спостерігається пошкодження низовою пожежею минулих років.

На ділянках в кварталі 49 відмічаємо висоту нагару до 7 метрів, на час огляду почалось смоловиділення, ознаки заселення стовбуровими шкідниками відсутні. Будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку нежиттєздатні дерева сосни з коричневою та відсутньою глищею (IV – VI категорії санітарного стану), з обгоранням кореневої шийки, кореневих лап, з відмиранням камбію в нижній частині стовбура, які охоплюють понад 50 відсотків периметра стовбура.

В соснових насадженнях в кварталі 67 виділі 14 та кварталі 68 виділі 10 відбиратимуться у вибіркову санітарну рубку сухостійні дерева, з локально відшарованою корою та пошкоджені стовбуровими шкідниками (вусачами, златками). Також на цих ділянках присутні дерева, в яких крони понад 30 відсотків заселені омелою австрійською, підлягаючі виборці в рубку.

На всіх оглянутих соснових ділянках присутні поодинокі дерева з виразками раку – сірянки. На уражених деревах спостерігається суховершинність, хвоя жовто-зелена або руда, крони зріджені, відсутній приріст. В місцях розвитку виразки раку-сірянки кора відшаровується та оголюється деревина, на поверхні якої накопичується живиця із зруйнованих смоляних ходів. У вибіркову санітарну рубку відбиратимуться дерева, коли рана охоплює понад 1/2 периметра стовбура в нижній частині (нижче середини) крони або всохло понад 1/2 крони.

Таким чином, в обстежених насадженнях СКП «Райліс» будуть відібрані у вибіркову санітарну рубку дерева, пошкоджені стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева хвойних порід, пошкоджені пожежею;
- дерева сосни, пошкоджені стовбуровими шкідниками;
- дерева сосни, на яких понад 30 відсотків крони заселено омелою австрійською;
- дерева IV – VI категорії санітарного стану, вражені раком – сірянкою, підлягаючі вибірковій санітарній рубці.

Характер всихання поодинокий та груповий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий та середній.

У рекреаційно – оздоровчих та захисних лісах СКП «Райліс» у вибіркову санітарну рубку будуть відібрані дерева з раковими захворюваннями IV - V категорій санітарного стану, згідно «Санітарних правил в лісах України».

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях СКП «Райліс» залишати дерева, які виконують важливі біоценологічні функції та зменшення повноти насаджень не повинно бути нижче встановленого показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

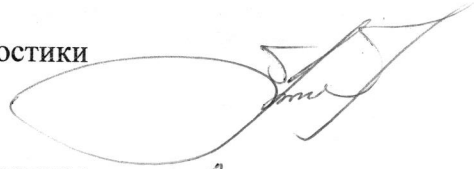
На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірково санітарну рубку не проведено.

Висновок:

1. В насадженнях, вражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. Для швидкого реагування та запобігання поширенню загроз ранніх ознак захворювань або шкідників, лісовій охороні СКП «Райліс» проводити регулярний моніторинг (огляд) дерев у лісовому масиві.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 304,7 га.**
4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555-.

Акт складений у 3 примірниках.

Інженер – лісопатолог I категорії відділу діагностики
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Раїса РУДЬ

Інженер – лісопатолог I категорії відділу діагностики
ДСЛП «Херсонлісозахист»

Катерина КОСТРИЦЬКА

Головний лісничий СКП «Райліс»

Анатолій СИТНИК

Майстер лісу Майстерської ділянки №1

Петро МАКСИМЕНКО

Майстер лісу Майстерської ділянки №2

Юрій ПРИХОДЬКО